

עירון הלפרין

שנאה פנימית בין קבוצתית, היא מהבולטים שבמחוללי ההרס של הדמוקרטיה המודרנית, וההתפשטות וההקצנה שלה ממלאה תפקיד קריטי בכרסום המתמשך ביציבותן של דמוקרטיות רבות.

בעשורים האחרונים החברה הישראלית נמשכת אל ההעצמת ההקצנה ואל הפלגנות והשנאה. במקביל, רבים מהמנגנונים מווסתו השנאה אינם מתפקדים, או נחלשו מאד, בעקבות מהלכים מתוכננים ואפקטיביים של מלבי השנאה. חברה שתרבות השנאה היא הנורמה השולטת בה לא תתרים לאורך זמן. שנאה בין קבוצתית רחבה אינה מאפשרת התמודדות עם אתגרים חיצוניים ופנימיים, אינה מאפשרת קבלת החלטות בנושאים מרכזיים, ומפנה את האנרגיה החברתית המרכזית מכיוונים בונים לאלה הרסניים.

יש לקבוע מחיר חברתי ברור לפרקטיקות של שנאה, גזענות ואפליה. המהלך הזה יגבה לעיתים תשלום מקומי מבחינת רמת ההכלה של עמדות מנוגדות, אבל יוביל להצלחה ארוכת טווח במאבק לעיצוב נורמול של סובלנות. פרקטיקות אגרסיביות של דה לגיטימציה לשונאים ומסיתים הן רע הכרחי, שראוי להשתמש בו.